

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.22.2024

Łódź, 17 kwietnia 2025 r.

s. Elżbieta Książek
Dyrektor
**Katolickiej Placówki Opiekuńczo-
Wychowawczej „Dom Światelko”**
Godynice 43
98-277 Brąszewice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹, w dniu 20 grudnia 2024 r. przeprowadzona została nieplanowana kontrola² Katolickiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Światelko”, Godynice 43, 98- 277 Brąszewice³ w zakresie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych Placówki, obejmująca okres od 1 grudnia 2024 r. do 20 grudnia 2024 r.

Kontrolę w trybie uproszczonym na podstawie upoważnień⁴ wydanych przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przeprowadzili pracownicy Oddziału do Spraw Rodziny Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- 1) Milena Herman – inspektor wojewódzki (inspektor kierujący zespołem inspektorów),
- 2) Małgorzata Pytko – zastępca kierownika Oddziału do Spraw Rodziny (członek zespołu inspektorów),
- 3) Dominika Makosz – specjalista (członek zespołu inspektorów),

¹ (Dz. U. z 2024 r., poz. 177, ze zm.), dalej: ustawa.

² akta kontroli w formie elektronicznej w systemie EZD.

³ dalej: Placówka.

⁴ upoważnienie Nr 170/2024, 171/2024, 172/2024, 173/2024 z 18 grudnia 2024 r. oraz upoważnienie nr 13/2025, 14/2025, 15/2025, 16/2025 z 18 lutego 2025 r.

4) Ludmiła Micielska – młodszy specjalista⁵ (członek zespołu inspektorów).

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Placówki pełniła s. Elżbieta Książek⁶ powołana na to stanowisko na czas nieokreślony z dniem 21 grudnia 1998 r. uchwałą Zarządu Katolickiego Stowarzyszenia „Światelko” w Sieradzu z dnia 19 grudnia 1998 r. W toku kontroli badano dokumenty dot. jej zakresu, przyjęto pisemne⁷ wyjaśnienia Dyrektora Placówki, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami i pracownikami przebywającymi w tym dniu w Placówce, a także dokonano oględzin budynku. Na ich podstawie ustalono, co następuje.

Placówka jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez Katolickie Stowarzyszenie „Światelko” z siedzibą w Godynicach 43, 98 – 277 Brąszewice⁸ na zlecenie Powiatu Sieradzkiego na podstawie umowy zawartej 31 grudnia 2021 r. na okres 5 lat do dnia 31 grudnia 2026 r. Zezwolenie na jej prowadzenie Stowarzyszenie otrzymało na czas nieokreślony na mocy decyzji⁹ Wojewody Łódzkiego z 27 grudnia 2010 r. zmienionej decyzją¹⁰ z 7 lipca 2023 r. Placówka posiada typ socjalizacyjny i przeznaczona jest dla 12 dzieci oraz osób pełnoletnich, o jakich mowa w art. 37 ust. 2 ustawy. Zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania jednostki reguluje statut¹¹ oraz regulamin organizacyjny¹². Weryfikacja ww. dokumentów pod względem zgodności z ustawą i rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹³ wykazała, że znajdujące się w nich zapisy są zbyt obszerne, niepoprawne, nieaktualne bądź zbędne, naruszające wymóg jednoznaczności, precyzji i komunikatywności. Przy ustalaniu zakresu i treści statutu powinna być zachowana zasada minimalizmu – jak najmniej przepisów oraz jak najmniej regulacji merytorycznych, zwłaszcza tych, których zamieszczenie w statucie nie jest obligatoryjne. Statut powinien, zatem zawierać wyłącznie przepisy konstruujące normy prawne i nie powinien powtarzać żadnych przepisów. Przedmiotowe ustalenie dotyczy również regulaminu organizacyjnego Placówki, który zawiera szereg niepotrzebnych powtórzeń uwzględnionych w statucie. W tym miejscu należy

⁵ od 1 marca 2025 r. – specjalista.

⁶ Dalej: Dyrektor Placówki.

⁷ pismo z 9 stycznia 2025 r., 12 lutego 2025 r.

⁸ Nr KRS 0000217554 dalej: Stowarzyszenie.

⁹ Znak: PS.II.90190/31-84/10.

¹⁰ Znak: RPS-I.9423.4.2023.

¹¹ z 2 grudnia 2022 r.

¹² z 2 grudnia 2022 r.

¹³ (Dz. U. z 2012 r. Nr 292, poz. 1720 oraz z 2023 r. poz. 2528), dalej: rozporządzenie lub rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

wskazać, że statut jednostki winien określać w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności. Na konieczność dostosowania regulaminu organizacyjnego Placówki do obowiązujących unormowań przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹⁴ oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹⁵, zwrócono uwagę podczas kontroli Placówki przeprowadzonej przez uprawnionych inspektorów Wojewody Łódzkiego w dniach 6-7 czerwca 2022 r. dot. oceny przestrzegania przepisów określających zasady działania placówki opiekuńczo-wychowawczej za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. W tym zakresie na podstawie wystąpienia pokontrolnego z dnia 2 września 2022 r. (znak: RPS.I. 431.10.2022) wydano zalecenie pokontrolne, które Dyrektor Placówki zrealizował w ten sposób, że faktycznie z dniem 2 grudnia 2022 r. wprowadził nowy regulamin organizacyjny, jednakże nie zmienił w pełni błędnych zapisów. I tak np. zarówno w statucie, jak i regulaminie organizacyjnym nadal można znaleźć przepisy mówiące o zamieszkaniu na terenie Placówki przynajmniej jednego jej pracownika - dyrektora bądź wychowawcy a nawet innej osoby (§ 9 ust. 2 i 4 statutu oraz § 6 ust. 7 i § 9 ust. 3 regulaminu organizacyjnego). Zgodnie z przywołanym § 9 ust. 2 i 4 statutu, *założeniem domu jest, iż przynajmniej jedna z wychowawczyń mieszkała wspólnie z dziećmi na terenie placówki, dzieląc te same warunki, będąc stale obecną w Domu, obejmując dzieci troskliwą, uczestniczącą obserwacją i opieką, dając poczucie bezpieczeństwa i przynależność, tworząc wspólnie wspólnotę życia i dóbr, „rodzinę. Na terenie „Domu Światelko” na miarę potrzeb i możliwości placówki mogą również mieszkać inne osoby zaangażowane w Domu i pragnące w pełni służyć żyjącym tam dzieciom.* Powyższe zapisy są niezgodne z przepisami prawa, gdyż ustawa nie przewiduje możliwości zakwaterowania bądź zamieszkania w budynku placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego jakichkolwiek osób, nawet jej pracowników. Zapisy te są także sprzeczne z § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, które szczegółowo definiuje warunki lokalowe placówki opiekuńczo-wychowawczej

(...)

Analizie poddano obowiązujące w Placówce regulacje dotyczące ustalania wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 listopada 2023 r. zmieniającego

¹⁴ (Dz.U. z 2022 r. poz. 447).

¹⁵ (Dz. U. z 2012 r. Nr 292, poz. 1720).

rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹⁶ (obowiązującego od dnia 1 czerwca 2024 r.), *kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, której wysokość, nie niższą niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala, co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, biorąc pod uwagę zawarte w regulaminie placówki postanowienia dotyczące ustalania wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci; wysokość kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci powinna być dostosowana do wieku i potrzeb dzieci.* Ustalono, że powyższa kwestia nie jest unormowana w regulaminie organizacyjnym Placówki, tylko w odrębnym dokumencie o nazwie *Regulamin wypłacania kieszonkowego Katolickiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Światelko” w Godynicach 43*¹⁷, obowiązującym tylko w 2024 roku podpisanym przez 13 wychowanków. Regulamin kieszonkowego, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., został przygotowany w oparciu o nowe brzmienie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹⁸, obowiązującego od dnia 1 czerwca 2024 r., co stanowi nieprawidłowość, ponieważ do tego czasu obowiązywało inne brzmienie przywołanego przepisu. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. Nr 292, poz. 1720), *kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, której wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala, co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.* A zatem to taki zapis powinien stanowić podstawę prawną ustalania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci w okresie od 1.01.2024 r. do 31.05.2024 r., a od 1.06.2024 r. należało go dostosować do nowych wymogów. Z analizy listy wypłat kieszonkowego za grudzień 2024 r. wynika, że wypłacono je wszystkim wychowankom w tym samym dniu 5 grudnia 2024 r. w zróżnicowanej wysokości w kwocie 80 zł dla dzieci do 15 roku życia, a dla osób powyżej 15 roku życia 100 zł zgodnie z § 2 pkt 2 regulaminu kieszonkowego. Lista wypłaty była potwierdzona własnoręcznym podpisem wychowanka oraz Dyrektora Placówki. Powyższy dokument został przedłożony zespołowi inspektorów w dniu 9 stycznia 2025 r.

¹⁶ (Dz.U. z 2023 r. poz. 2528).

¹⁷ Dalej: regulamin kieszonkowego.

¹⁸ (Dz.U. z 2023 r. poz. 2528).

ponieważ w dniu kontroli (20 grudnia 2024 r.) Dyrektor Placówki oświadczył, że listę wypłat posiada pracownik księgowości.

W okresie objętym kontrolą w Placówce przebywało 12 wychowanków w wieku (...). Wszyscy pochodzili z Powiatu Sieradzkiego i umieszczono ich na podstawie postanowienia sądu oraz skierowania Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu¹⁹. Umieszczenie małoletnich w Placówce miało miejsce w roku: 2004 (1 osoba), 2009 (1 osoba), 2016 (5 osób), 2020 (4 osoby) i 2024 (1 osoba). Przyjęcie dziecka każdorazowo odnotowywano w ewidencji. Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia ewidencja dzieci zawiera następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce urodzenia dziecka, adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych. Dokument zawierał szerszy zakres informacji niż przewiduje to przywołany przepis tj.: datę przyjęcia i opuszczenia Placówki oraz rubrykę *Uwagi*, w której znajdują się zapisy o usamodzielnieniu. Zgodnie z rozporządzeniem ewidencja dzieci ma charakter katalogu zamkniętego i nie może być dowolnie rozszerzana. Gromadzenie dodatkowych informacji stanowi nieprawidłowość. Liczba umieszczonych w Placówce dzieci oraz osób pełnoletnich była zgodna ze statutową liczbą miejsc. Trzy osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w Placówce, przebywały w niej bez pisemnej zgody Dyrektora, o jakiej mowa w art. 37 ust. 2 ustawy, jednakże spełniały warunek wieku i nauki w szkole lub uczelni, określony w pkt 1-2 art. 37 ust. 2 ustawy. W piśmie z 9 stycznia 2025 r. Dyrektor Placówki oświadczył, że nie posiada dokumentu w sprawie wyrażenia zgody na dalszy pobyt pełnoletnich w Placówce, co stanowi nieprawidłowość. Brak dokumentu po czynnościach kontrolnych ww. uzupełniła, przedkładając zgody do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 13 lutego 2025 r. wraz z aktualnym zaświadczeniem szkoły i uczelni poświadczającej fakt nauki w semestrze 2024/2025 przez troje pełnoletnich wychowanków Placówki. Choć w art. 37 ust. 2 ustawy brak jest wskazania formy wyrażenia zgody na dalsze przebywanie pełnoletniego w pieczy zastępczej, to analizując to postanowienie należy mieć na uwadze treść ust. 8 tego przepisu, ponieważ są one powiązane konsekwencjami prawnymi²⁰. Zgodnie z nim *Informacja w przedmiocie zgody rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, o której mowa odpowiednio w ust. 2–6, oraz informacja w przedmiocie zgody starosty albo marszałka województwa, o której mowa odpowiednio*

¹⁹ dalej: PCPR w Sieradzu.

²⁰ S. Nitecki, A. Wilk – Komentarz Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej, Wolters Kluwer, 2024.

w ust. 3–6, jest wydawana pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej. W przypadku braku zgody dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz braku zgody starosty albo marszałka województwa, o której mowa odpowiednio w ust. 3–6, informacja zawiera pouczenie strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 kontrola działalności administracji publicznej § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

(....)

Weryfikacji poddano zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami oraz zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania. Przyjęto, że zgodnie z art. 98 ust. 1 ustawy za osobę pracującą z dzieckiem należy uznać wychowawcę, pedagoga, psychologa, osobę prowadzącą terapię, opiekuna dziecięcego oraz pracownika socjalnego. Ustalono, że w okresie od 1 grudnia 2024 r. do 20 grudnia 2024 r. zatrudnionych było 11 pracowników, w tym: Dyrektor (1 etat), 6 wychowawców (4 etaty), psycholog (umowa zlecenie 6 godzin tygodniowo), pomoc wychowawcy w pracach opiekuńczych i pomoc w pracach domowych (1 etat), kierowca/konserwator (1 etat) oraz księgowa (0,5 etatu). Rzeczywistą opiekę wychowawczą nad dziećmi sprawowało jednak 4 wychowawców (zatrudnionych na 2,5 etatu) oraz Dyrektor Placówki pełniący równocześnie funkcję wychowawcy. Zmniejszenie obsady kadrowej spowodowane było usprawiedliwioną nieobecnością 2 wychowawców zatrudnionych w wymiarze 1,0 i 0,5 etatu. Osoby pracujące z dziećmi²¹ posiadały ukończone studia wyższe na jednym z wymaganych kierunków wymienionych w art. 98 ust. 1 ustawy, złożyły wymagane oświadczenia, o jakich mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1- 3 oraz nie figurowały w bazie Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym²², co zostało udokumentowane odpowiednim wydrukiem. (...) Przywołany powyżej przepis ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich jasno precyzuje, że obowiązek uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym należy dokonać przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,

²¹ Dyrektor, wychowawcy, psycholog.

²² Dalej: RSPnTS.

uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (...). Obowiązek bezwzględnej weryfikacji osób (kandydatów do pracy z dzieckiem) w RSPnTS przed dopuszczeniem do pracy związanej z wychowaniem małoletnich lub opieką nad nimi był jednym z zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Łódzkiego z 2 września 2022 r. znak: RPS.I.431.10.2022 kierowanym do Dyrektora Placówki. W odniesieniu do art. 99 ust. 4 ustawy, Dyrektor Placówki w piśmie z 9 stycznia 2025 r. wyjaśnił, że przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w Placówce oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań Placówki *nie zatrudniał wolontariuszy*. Nie mniej jednak podał, że *pracę w „Domu Światelko” wspierali i wspierają członkowie Katolickiego Stowarzyszenia „Światelko”. Są to najczęściej świadczone usługi, usługa samochodem, pomoc w nauce, kontakt z dziećmi, wspólne wyjazdy*. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²³, wolontariuszem jest osoba fizyczna, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 w zakresie ich działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Czynności, które przywołuje Dyrektor Placówki wpisują się w katalog art. 99 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i świadczą o tym, że była to pomoc wykonywana w ramach wolontariatu. W tym miejscu należy zaakcentować, że wolontariusz podlega przepisom art. 98 ust. 3 ustawy i zobowiązany jest do złożenia oświadczeń o władzy rodzicielskiej, wypełnianiu obowiązku alimentacyjnego - jeżeli taki został na niego nałożony, sprawdzeniu w bazie danych RSPnTS oraz oświadczenia o nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Nieprzestrzeganie przywołanego art. stanowi nieprawidłowość.

Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania oraz organizacji pracy wychowawczej w okresie objętym kontrolą sprawdzono na podstawie przedłożonej do kontroli listy obecności pracowników Placówki, raportu dyżurów i obchodów nocnych oraz harmonogramu czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce. W dniu prowadzenia czynności kontrolnych Dyrektor Placówki nie okazała przedmiotowego harmonogramu czasu pracy oświadczając, iż zabrała go jedna z wychowawczyń. Nie przedstawiono także ewidencji liczby godzin wykonywanego zlecenia przez psychologa. W ocenie zespołu inspektorów

²³ (Dz.U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.).

rozkład czasu pracy pracowników Placówki zapewniającej całodobową opiekę i wychowanie powinien być dostępny o każdej porze i powinien zostać udostępniony przez pracodawcę osobom przeprowadzającym czynności kontrolne w dniu kontroli. Wyjaśnienia Dyrektora Placówki, nie zostały przyjęte przez zespół inspektorów.

Weryfikując przywołane powyżej dokumenty ustalono, że:

- a) Zgodnie z art. 19 regulaminu pracy²⁴ w Placówce przyjęto zasadę pisemnego potwierdzania przez pracowników przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy w formie wydrukowanej listy obecności. Dokument ten prowadzony był odrębnie dla każdego pracownika i wyszczególniał datę, godziny pracy, podpis pracownika oraz podpis Dyrektora. (...)
- b) Lista obecności Dyrektora Placówki była podpisywana każdego dnia przez ww. (...).
- c) Zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej osoby pracujące z dzieckiem, sprawujące opiekę w godzinach nocnych w Placówce co najmniej trzykrotnie w ciągu nocy przeprowadzały obchód. Obowiązek ten udokumentowany był w raporcie dyżurów nocnych przedstawionym do kontroli. Z jego analizy wynika, że obchód przeprowadzany był o godzinie 22.00, 24.00 oraz 3.00 przez osobę lub osoby sprawujące opiekę w godzinach nocnych. Adnotacje o powyższym poświadczano własnoręcznym podpisem. Analiza raportu dyżurów nocnych wskazuje, że w okresie od 1 grudnia 2024 r. do 20 grudnia 2024 r. opiekę w porze nocnej 16 razy sprawował Dyrektor Placówki (w tym 9 razy samodzielnie oraz 7 razy wspólnie z osobą zatrudnioną na stanowisku kierowcy/konserwatora). Dwuosobowa obsada kadrowa dotyczyła (...) i związana była jak ustnie wyjaśnił Dyrektor z przyjęciem do Placówki małoletniego (...) i jego trudną adaptacją do nowych warunków. Tylko 4 razy w ciągu 20 dni grudnia 2024 r. opiekę w godzinach nocnych sprawował wychowawca. Z harmonogramu czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce wynika natomiast, że dyżur w godzinach nocnych Dyrektor pełnił 15 razy (w tym 1 raz z kierowcą w dniu 3 grudnia 2024 r.).
- d) Tabela nr 1 przedstawiona poniżej w sposób szczegółowy odzwierciedla zabezpieczenie kadrowe w czasie sprawowania opieki w godzinach nocnych ujęte w liście obecności, raporcie dyżurów nocnych oraz w harmonogramie czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce, wskazując na rozbieżności w tych dokumentach.

²⁴ Z 16.11.2024r.

(...)

Zapewnienie opieki i wychowania Placówce i jej organizację sprawdzano również w godzinach porannych i popołudniowych. Ustalono, że w regulaminie pracy (obowiązującym od 1 grudnia 2024 r.) zapisano, że podstawowa norma czasu pracy dla każdej kategorii pracowników Placówki wynosi przeciętnie 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a podstawowym systemem czasu pracy jest system trzymianowy również w godzinach nocnych, soboty, niedziele i święta. Z przedłożonego harmonogramu czasy pracy osób zatrudnionych w Placówce wynikało, (...) Analizowany harmonogram czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce wskazywał również, że w godzinach popołudniowych (14.00-22.00) opiekę i wychowanie nad dziećmi najczęściej sprawuje wychowawca zatrudniony na pełny etat

(...)

Dalszym czynnościom kontrolnym poddano prawidłowość prowadzenia dokumentacji dzieci, wymaganej przepisami ustawy i rozporządzenia w zakresie sporządzania diagnozy psychofizycznej, opracowywania planów pomocy dziecku, prowadzenia karty pobytu, arkuszy badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych oraz kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, a także dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka. Przedłożone do kontroli diagnozy psychofizyczne²⁵ 8 małoletnich sporządzone były przez Dyrektora Placówki w dniu 12 maja 2020 r. (...) oraz w dniu 7 lipca 2016 r. dla (...). Diagnozy te były poddane analizie podczas czynności kontrolnych Placówki przeprowadzonej przez uprawnionych inspektorów Wojewody Łódzkiego w dniach 6-7 czerwca 2022 r. Ze względu na stwierdzone nieprawidłowości, w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 2 września 2022 r. (znak: RPS.I. 431.10.2022) wydano zalecenie, aby diagnozy psychofizyczne dzieci sporządzać zgodnie z § 14 ust. 2 – 4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z powyższego wynika, że dokumenty nie zostały nadal opracowane przez psychologa lub pedagoga, nie uwzględniają aktualnej sytuacji dzieci i ich indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych. Jak ustalono w Placówce w wymiarze 6 godz. tygodniowo na podstawie umowy zlecenie zawartej na okres od 14.10.2024 r. do 30.06.2025 r. jest zatrudniony psycholog, a do jego obowiązków należy m.in. *prowadzenie badań diagnostycznych wychowanków oraz diagnozowanie sytuacji wychowawczych mających na celu wspieranie rozwoju wychowanka*. W przypadku diagnozy

²⁵ dalej: diagnozy.

opracowanej (...) przez Dyrektora Placówki - niezgodnie z § 14 ust. 2 - konieczne jest jej sporządzenie przez osobą uprawnioną, ponieważ to na podstawie diagnozy psychofizycznej modyfikuje się plan pomocy dziecku. W przypadku małoletniego (...) diagnozę sporządził psycholog w dniu 10 stycznia 2025 r. (poza okresem objętym kontrolą). Plany pomocy dziecku²⁶ dla (...) były również poddane analizie podczas poprzednich czynności kontrolnych służb Wojewody Łódzkiego. Wydane zalecenie pokontrolne precyzowało, aby plan pomocy dziecku opracowywać zgodnie z § 15 ust. 1, ust 3 pkt. 2, ust. 3 pkt. 4 rozporządzenia. Wychowawcy kierujący procesem wychowawczym dziecka nie sporządzili nowych planów dostosowanych do przepisów rozporządzenia, a jedynie dokonywali bieżących modyfikacji we wskazanych obszarach. W przypadku 8 małoletnich modyfikacje planu pomocy dziecku wskazywały na działania długoterminowe (nie dłuższe niż pół roku) oraz krótkoterminowe (do miesiąca). Żadna modyfikacja nie wskazuje celu pracy z dzieckiem, który określa § 15 ust. 3 rozporządzenia, co stanowi nieprawidłowość. Określone działania są działaniami ogólnymi, niewyróżniającymi się, co do okresu ich realizacji, tzn. wychowawcy realizują je wobec wszystkich dzieci (w nieograniczonym czasie). Przykładami takich działań są: *wspólne spędzanie czasu wolnego, systematyczna nauka, omawianie sytuacji trudnych, tworzenie przyjaznej atmosfery w domu, dbanie o porządek w pokoju*. Przekazane do kontroli modyfikacje planów dot. wychowanków (...) zawierają działania zaplanowane przed okresem objętym kontrolą. Modyfikacja planu pomocy dziecku (...) nie zawiera daty jego sporządzenia. Modyfikacje planu pomocy dziecku sporządzone dla (...) nie zakładają w swojej treści działań krótkoterminowych na grudzień 2024 r. lecz jedynie na październik 2024 r. Analiza dokumentów wykazała, że praca z dzieckiem w Placówce nie jest prowadzona zgodnie z art. 100 ust. 3 ustawy oraz § 15 ust. 5 rozporządzenia. W przypadku małoletniego (...) plan sporządzono 10 stycznia 2025 r., poza okresem objętym kontrolą. Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu nie zostały przedłożone do kontroli. W dniu 9 stycznia 2025 r. Dyrektor Placówki oświadczył, że ich nie posiada, a w dniu 13 lutego 2025 r. okazał zespołowi inspektorów pismo, w którym psycholog zleceniodawca wnosi do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o podanie podstawy prawnej wymagań co do przedstawienia konkretnych dokumentów (...) w których zawarte są wrażliwe dane wychowanków i podlegają tajemnicy zawodowej, z której mogą być zwolnione przez sąd. Biorąc pod uwagę powyższe, brak jest

²⁶ dalej: plan.

możliwości oceny, czy arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu, o jakich mowa §17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia są prowadzone i czy wydane zalecenie pokontrolne²⁷ w tym zakresie zostało zrealizowane. Przedstawione w dniu kontroli karty pobytu dziecka, o jakich mowa w §17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia za miesiąc listopad 2024 r. były prowadzone zgodnie z przywołanym przepisem. Okresowej oceny sytuacji dziecka dokonano na posiedzeniu zespołu w dniu 10 grudnia 2024 r., zgodnie z art. 136, bez uwzględnienia celu modyfikowania planu pomocy dziecku. Z posiedzenia zespołu sporządzono protokół.

W celu uzyskania informacji nt. funkcjonowania Placówki w dniu prowadzenia czynności kontrolnych zespół inspektorów przeprowadził indywidualne rozmowy z (...) przebywającymi w niej wychowankami bez udziału pracowników Placówki. Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że:

- 1) wszyscy wychowankowie mają przydzielone „dyżury porządkowe” w części wspólnej Placówki oraz zobowiązani są do dbania o swoje pokoje mieszkalne;
 - 2) (...);
 - 3) na śniadanie zazwyczaj spożywają kanapki z pasztetem, warzywami i białym serem (takie kanapki również przygotowuje im Dyrektor do szkoły). Obiady są jednodaniowe: w dniu kontroli były to ziemniaki z sosem pieczarkowym, zaś przez dwa dni wcześniej przed kontrolą zupa fasolowa. Na kolacje podawane są również kanapki. (...);
- (...).

Po przeprowadzeniu rozmów z wychowankami inspektorzy kontrolujący wskazują, na występowanie konfliktu pomiędzy pracownikami, a także pracownikami i dziećmi. Przejawia się to poprzez faworyzowanie dzieci, które są w procesie wychowawczym u danego wychowawcy. Ponadto, informacje dot. spożywanych posiłków przede wszystkich obiadów nie znalazły potwierdzenia w przedłożonych²⁸ przez Dyrektora Placówki jadłospisach. Między innymi w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych na obiad przygotowano ziemniaki z sosem pieczarkowym, a jadłospis uwzględniał zupę brokułową wraz ziemniakami, jajkiem sadzonym, surówką z kapusty kwaszonej oraz kompot. Analogiczna sytuacja dotyczy dni wcześniejszych. Nadto, podopieczni twierdzą, że w Placówce otrzymują obiad jednodaniowy, a w jadłospisie w okresie kontrolowanym rozpisano obiad dwudaniowy. W kwestii wyżywienia występują duże sprzeczności pomiędzy

²⁷ Wystąpienie pokontrolne z 2 września 2022 r.

²⁸ 9 stycznia 2025 r.

informacjami uzyskanymi od Dyrektora Placówki a wychowankami, dlatego brak jest możliwości jednoznacznej oceny, czy dzieci mają zapewniony całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów oraz czy zapewnione wyżywienie jest dostosowane do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.

Czynnościom kontrolnym poddano warunki lokalowe pomieszczeń Placówki, z których sporządzono protokół oględzin obiektu²⁹ podpisany w dniu kontroli przez zespół inspektorów oraz Dyrektora Placówki. Z oględzin wykonano także dokumentację fotograficzną, którą załączono do akt sprawy. W Placówce do dyspozycji dzieci przeznaczone są: dwa pokoje jednoosobowe, cztery pokoje dwuosobowe, jeden pokój trzyosobowy, szatnia, bawialnia, kuchnia, jadalnia z miejscem do wspólnego spożywania posiłków, pokój gościnny z łazienką, kaplica, garaż, strych, dwa magazyny spożywcze, magazyn chemiczny z miejscem do prasowania, cztery łazienki z pełnym węzłem sanitarnym oraz jedna toaleta. W Placówce znajduje się również pokój administracyjny przeznaczony do użytku księgowej oraz pokój Dyrektora Placówki, w którym zamieszkuje. Wszystkie pomieszczenia zamykano na klucz, ze względu na specyfikę zachowania nowo przyjętego do Placówki chłopca (...). Od dnia umieszczenia małoletniego w Placówce, pozostali wychowankowie wchodzili i wychodzili z Placówki przez dodatkowe wejście w piwnicy, a drzwi główne do budynku zamykano na klucz. W dwóch pokojach mieszkalnych wychowanków panował nieporządek; na podłodze leżały puste butelki po napojach, brudne naczynia, niewyrzucone śmieci, niezaścielone łóżka, w jednym z pokoi na biurku pozostawione były butelki po napojach energetycznych. Wystrój pomieszczeń sprawiał wrażenie, jakby nie było właściwego nadzoru nad wychowankami i warunkami w jakich przebywają. Niezależnie od tego, czy przebywają oni na co dzień w Placówce, czy poza nią, ich miejsce w Placówce musi spełniać podstawowe standardy usług świadczonych w tego typu jednostkach, w tym czystości, higieny, bezpieczeństwa i porządku. Zwrócono również uwagę, iż pomieszczenia sanitarno-higieniczne (łazienek, toalet) nie były utrzymane w należytej czystości i wymagały posprzątania. Dyrektor Placówki w trakcie oględzin obiektu kilkakrotnie informował, iż na 20 grudnia 2024 r. zaplanowano generalne porządki w Placówce. Ponadto ww. wyjaśniła, że z powodu zachowania nowo przyjętego dziecka, (...) Oprócz tego, podczas oględzin budynku, inspektorzy kontrolujący zwrócili też uwagę na znikomą ilość produktów spożywczych znajdujących się w lodówce

²⁹ z 20 grudnia 2024 r., znak: RPS-I.431.22.2024.

podręcznej w kuchni przeznaczonej do użytku dzieci. Magazyny spożywcze (na parterze oraz w piwnicy) zamknięte były na klucz. Dyrektor Placówki wyjaśniła, że na dzień 20 grudnia 2024 r. zaplanowano zakup artykułów żywnościowych (w tym świątecznych), a ich mała ilość w podręcznej lodówce spowodowana jest obecnością w Placówce chłopca (...). Dyrektor Placówki poinformowała również, że pozostali wychowankowie mogą korzystać z zasobów magazynów spożywczych (...).

Na podstawie dokonanych ustaleń kontroli wydaje się **ocenę negatywną**. Stwierdzone nieprawidłowości mają wpływ na obniżenie standardów usług uregulowanych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, jakie powinna wypełniać Katolicka Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Dom Światelko” w Godynicach. Ich przyczyną jest niewystarczająca liczba osób pracujących z dzieckiem zatrudnionych do właściwego zabezpieczenia całodobowej opieki i wychowania w Placówce przez 7 dni w tygodniu, a także niewłaściwa organizacja pracy wychowawczej. Ponadto stwierdzone nieprawidłowości są skutkiem nieznamomości, bądź nieprzestrzegania lub błędnej interpretacji przepisów ustawy oraz innych przepisów prawa istotnych dla funkcjonowania Placówki. Zastrzeżenie zespołu inspektorów budzi również brak realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Łódzkiego z 2 września 2022 r., znak: RPS-431.10.2022. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiada Dyrektor Placówki. **Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zalecam:**

1. Niezwłocznie zwiększyć i dostosować stan zatrudnienia w Placówce do specyfiki pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i zapewnienia małoletnim opieki, wychowania i poczucia bezpieczeństwa w ciągu dnia i w porze nocnej.
2. Zmienić statut Placówki, określając w nim niezbędne normy prawne zawierające w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności.
3. Dostosować Regulamin Organizacyjny Placówki do unormowań przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) oraz rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 395), całkowicie eliminując zapisy dot. możliwości zakwaterowania bądź zamieszkania w budynku Placówki innych osób niż dzieci i osoby pełnoletnie, o jakich mowa w art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Kandydatów do pracy z dzieckiem w Placówce weryfikować w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do pracy związanej z wychowaniem małoletnich lub opieką nad nimi, zgodnie z art. 21 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560) oraz art. 7b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Dostosować ewidencję dzieci do zapisów rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 395).
6. Zgodę na pobyt w Placówce osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej wydawać pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznie zgodnie z art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przy spełnianiu warunków określonych w przywołanym przepisie.
7. Przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w Placówce przez wolontariuszy oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań przestrzegać art. 98 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zawierać porozumienia z wolontariuszami na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
8. Do zapewniania opieki i wychowania, prowadzenia zajęć opiekuńczych i wychowawczych z dziećmi w Placówce zatrudniać osoby posiadające wymagane wykształcenie zgodnie z art. 98 ust. 1-6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Zmienić organizację czasu pracy wychowawczej w ten sposób, aby w porze nocnej, rannej i popołudniowej opiekę małoletnim w Placówce zapewniała, co najmniej jedna osoba pracująca z dzieckiem, o jakiej mowa w art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
10. W harmonogramie czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce uwzględniać zmianowość pracowników i umożliwiać im wykonywanie pracy w systemie zmianowym.
11. Psychologa, z którym zawarto umowę zlecenie zobowiązać do niezwłocznego sporządzenia diagnoz psychofizycznych (...) zgodnie z regulacjami zawartymi w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

12. Zobowiązać psychologa do sporządzania arkuszy badań i obserwacji psychologicznych dla dzieci umieszczonych w Placówce oraz kart udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu (o ile dziecko tego wymaga), zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
13. Opracować plan pomocy dziecku zgodnie z § 15 ust. 1 - 4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej na podstawie nowo sporządzonej diagnozy psychofizycznej przez psychologa Placówki.
14. W zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności (...).
15. Począwszy od 1 maja 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. do Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, przedkładać informację za miesiąc poprzedzający³⁰ dot. stanu zabezpieczenia kadrowego w Placówce, załączając kopię: harmonogramu czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce na dany miesiąc, listę obecności osób pracujących w Placówce oraz zeszyt obchodów nocnych.
16. Przestrzegać zgodności danych dot. czasu pracy pracowników Placówki zawartych w harmonogramie czasu pracy osób zatrudnionych w Placówce oraz liście obecności.
17. Zaspokajać niezbędne potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im właściwych warunków bytowych, w szczególności zapewnienia każdemu wychowankowi stałego, swojego miejsca do spania, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
18. Dzieciom umieszczonym w Placówce zapewniać wyżywienie dostosowane do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia a także umożliwiać dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 i 9 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
19. Nowo przyjętym dzieciom ze specjalnymi potrzebami zapewniać szczególną ochronę i pomoc w okresie adaptacji w Placówce.
20. Przestrzegać w Placówce praw dziecka, m.in. do szacunku ze strony innych osób, dochodzenia swoich racji i praw w sytuacjach, w których czuje się ono skrzywdzone, potraktowane niesprawiedliwie lub arbitralnie przez dorosłego lub inne dziecko.

³⁰ Np. w maju za miesiąc kwiecień, w czerwcu za miesiąc maj itd.

21. Dokładać wszelkich starań, aby w Placówce panował dobry klimat społeczny i zapewnić warunki do pracy zespołowej wychowawców i innych osób pracujących z dzieckiem, której celem jest efektywna realizacja działań na rzecz dobra wychowanków.
22. Dbać o bieżącą czystość w Placówce i wdrażać do jej utrzymywania małoletnich przebywających w Placówce stosownie do ich wieku i możliwości psychofizycznych.
23. Przestrzegać przepisów określających wejście w życie aktów prawnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Łódzkiego. Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kontrolowana jednostka, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń. Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 zł do 15.000 zł.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej(podpisano elektronicznie)

Milena Herman
Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny

Małgorzata Pytko
Zastępca Kierownika Oddziału do Spraw Rodziny

Dominika Makosz
Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny

Ludmiła Micielska
Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny